

VALDKOND KUNST (1,5-7-aastane laps)

VALDKOND KUNST

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps

- Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.
- Kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma.
- Vaatleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ja tarbeesemeid.
- Kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja -võtteid.
- Kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt.
- Vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

(Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava, 2008)

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel

- Antakse lapsele võimalus saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning tal on võimalus väljendada oma maailmanägemist.
- Suunatakse last vaatlema ning voolides, joonistades, maalides ja meisterdades kasutab laps vaatlustel tehtud tähelepanekuid.
- Kasutatakse teemasse sisseelamiseks mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu lugemist jne.
- Arvestatakse, et lapse jaoks on oluline loomiseks ja lahenduste leidmiseks teha katsetusi ning avastusi, otsida ja saada vastuseid tekkinud küsimustele, omandatud oskusi rakendada ja loovalt kombineerida.
- Julgustatakse last kasutama ja katsetama tema enda pakutud lahendusi töö mitmekesistamiseks ning ergutatakse lapse kujutlus- ja algatusvõimet, jälgides, et säiliks lapse isikupärane eneseväljendus.
- Viiakse kunstitegevusi läbi ka õues, samuti kasutatakse kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuste osana, joonistatakse nii paberile, kivile, puidule, liivale või kombineeritakse erinevaid materjale.
- Suunatakse last tehtut analüüsima, selgitama, miks ta kujutas esemeid, nähtusi just sellisel viisil, milliseid materjale ja tehnikaid kasutas ning kuidas tööga rahule jäi. Kaaslaste töösse tolerantse suhtumise kujundamisele aitab kaasa, kui analüüsitakse nii laste töid kui ka kunstiteoseid ning põhjendatakse oma hinnangut.

(Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava, 2008)

Valdkonna *Kunst* sisu:

- kujutamine ja väljendamine: mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine;
- tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest, kunstist.

(Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava, 2008)

KUJUTAMINE JA VÄLJENDAMINE

mõtete, tunnete edasiandmine nähtaval kujul

1,5-3-aastane laps

- Osaleb meelsasti kunstitegevustes.
- Kasutab liimi, värve, erinevaid voolimissegusid.
- Kasutab mitmesuguseid töövahendeid: pintsel, pliiats, kriit, jm
- Annab suunamisel kritseldustele tuttavate inimeste, esemete ja nähtuste nimed.
- Abistab täiskasvanut erinevate liivast, lumest jne vormide

	moodustamisel.
3-4-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest.
4-5-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära heledama ja tumedama tooni. • Kasutab oma loovust ja fantaasiat erinevate objektide kujutamisel. • Jutustab oma piltides nii tuttavatest asjadest ja kogetud sündmustest kui ka oma fantaasiatest.
5-6-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Jutustab oma piltides nii tuttavatest asjadest ja kogetud sündmustest kui ka oma fantaasiatest. • Kasutab emotsioonide, nähtuste, esemete jne kujutamiseks värvitoone oma seostest ja tunnetest lähtuvalt. • Valib mõtte teostamiseks sobivaimana tunduvad vahendid. • Võrdleb heledamaid ja tumedamaid värvitoone • Kujutab naturist inspireeritud asju, objekte jne. isikupäraste sümbolitega, mis olemuselt täienevad ja muutuvad keerukamaks.
6-7-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Leiab ümbritseva vaatlemisel erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud viisil. • Väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ja fantaasiaid. • Kujutab inimesi neile iseloomulike tunnuste kaudu.
KUJUNDAMINE <i>Objektile esteetilise lisaväärtuse andmine</i>	
1,5-3-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kaunistab (täppidega, joontega) ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid (nt lillepotti, paberit, taskurätti, papptaldrikut, palli, sokki, plastiliinist plaati, kivi jne). • Matkib täiskasvanu liigutusi tegutsemisel erinevate kunstivahenditega. • Kritseldab juhendamisel maapinnale, liivale, lumele ka väljaspool kunstitegevust.
3-4-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kaunistab (täppidega, joontega) ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid (nt lillepotti, paberit, taskurätti, papptaldrikut, palli, sokki, plastiliinist plaati, kivi jne). • Suunamisel ja tähelepanu juhtimisel lisab valmivale esemele iseloomulikke detaile.
4-5-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kahest elemendist moodustada mustrit. • Kaunistab valmistatud voolinguid, lisades suuremale vormile väikseid ümaraid või piklikke vorme. • Koostab lihtsaid mustreid. • Kujundab suunamise toel tähtpäevakaardi sündmuse meeleoluga sobivate motiividega. • Juhendamisel kasutab looduslikku materjali (ka koos tehislükuga, nõör, paber jne).
5-6-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kujundab õpetajaga koos tähtpäevakaardi sündmuse meeleoluga

	<p>sobivate motiividega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valib kaunistusmotiivi a kannab juhendamisel šablooni või templi abil selle omavalitud kohale esemel (kruusil, taldrikul, pluusil jne). • Koostab elementidest lihtsama kordumisskeemiga mustri. • Märkab mustri rütmi ja suudab jätkata mustri moodustamist. • Kirjeldab ja kasutab lihtsamaid eesti rahvusmotiive - triibud, lillemustrid.
6-7-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö. • Kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid. • Koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks.
VOOLIMINE	
1,5-3-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Veeretab, mudib, tükeldab ja venitab voolimismassi. • Teeb sõrme või pulgaga pehmesse voolimismaterjali jäljendeid.
3-4-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab käsitleda iseseisvalt voolimismaterjali. • Voolib 1-3-osalisi lihtsaid esemeid. • Voolimismaterjali veeretab, tükeldab, vajutab. • Õõnestab ümarvorme süvendit pöidlaga vajutades. • Muudab voolimismaterjalide kuju neid pigistades ja venitades. • Nii ümar- kui ka piklikke vorme töödeldes loob soovitud esemeid. • Annab voolitud ümarvormidele nimetusi.
4-5-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Voolib kujukesi. • Õõnestab ümarvorme ja ühendab voolitud detaile omavahel. • Muudab voolimismaterjalide kuju neid pigistades ja venitades. • Loob soovitud esemeid nii ümar- kui ka piklikke vorme töödeldes.
5-6-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Muudab voolimismaterjalide kuju neid pigistades ja venitades. • Õõnestab ümarvorme süvendit pöidlaga vajutades. • Voolib iseseisvalt. • Nii ümar- kui ka piklikke vorme töödeldes loob soovitud esemeid. • Ühendab voolitud detaile omavahel.
6-7-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nendest. • Juhendamisel silub detailide pinda ja ühenduskohti.
JOONISTAMINE	
1,5-3-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kritseldab pliiatsitega. • Juhendamisel tõmbab joonistusvahendiga jooni (täpid, vertikaalsed, horisontaalsed, lainelised, katkendlikud, spiraalsed jooned), püsib paberil. • Joonistab vaid selleks ettenähtud kohas. • Hoiab rasvakriiti, pliiatsit pöidla ja sõrmega.
3-4-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Hoiab pliiatsit õigesti käes.

	<ul style="list-style-type: none"> • Joonistab pliiatsiga erinevaid kujundeid. • Värvib oma joonistatud või värviraamatu kujundeid.
4-5-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab töövahendeid: värvi- ja viltpliiatsid, kriidid. • Kasutab joonistusvahendeid liigse surveta. • Joonistab äratuntavalt maja, inimest, puud jm. • Värvib oma joonistatud või värviraamatu kujundeid, varieerides käe liikumise suunda. • Suudab kujutada loodusele sarnaseid, lähedasi esemeid, asju.
5-6-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kasutada pliiatsiteritajat. • Joonistab loodusest inspireeritud esemeid, objekte. • Kasutab joonistusvahendeid liigse surveta. • Värvib oma joonistatud või värviraamatu kujundeid, püüdes etteantud joonte piires ja varieerides käe liikumise suunda. • Tõmbab ühtlase joone lihtsa kujuga šabloonile või joonlaua järgi.
6-7-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale, kasutades ning räägib nende otstarbest. • Sobitab pindu kattes heledamaid ja tumedamaid, peeni ja jämedaid jooni.
MAALIMINE	
1,5-3-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Tõmbab pintsliga erineva suunaga jooni, teeb täppe ning katab pindu. • Juhendamisel teeb näpuvärvidega paberile erineva suunaga sirgeid, kaarjaid jne jooni. • Vajutab jäljendeid, kattes templi iseseisvalt värviga.
3-4-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Katab pinna ühtlaselt, maalib pintsliga erinevaid kujundeid. • Vajutab jäljendeid, kattes templi iseseisvalt värviga. • Võtab pintslile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu, loputab pintslit.
4-5-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab töövahendeid: pintsel (selgitusel kasutab töös pintslit erinevaid osi). • Kasutab oma loovust ja fantaasiat erinevate objektide maalimisel. • Võtab pintslile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu. • Katab pinna ühtlaselt, maalib pintsliga erinevaid kujundeid. • Segab värve uute toonide saamiseks. • Loputab pintslit vees (vajadusel kasutab pintslilappi).
5-6-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kasutada maalimistarbeid, väldib töö ja värvide määrdumist. • Segab värve uute toonide saamiseks. • Katab pindu ja teeb objektidele väiksemaid detaile pintslivajutuste ja -tõmmetega. • Kasutab töös eri jämedusega pintslit. • Liigub paberil pintsliga vabalt.
6-7-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Loob esemeid, kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale, ning

	räägib nende otstarbest.
MEISTERDAMINE	
1,5-3-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kortsutab iseseisvalt pehmet paberit ning rebib paberist tükke. • Katab aluspinna liimiga, puistab sellele erinevaid objekte ja liimib kujundeid.
3-4-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kleebib detaile, kujundeid. • Oskab kasutada liimipulka. • Oskab käsitseda kääre, lõikab läbi pabeririba. • Lükib paelale, traadile, lõngale auguga esemeid.
4-5-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab kasutada kääre. • Lõikab, voldib, rebib lihtsaid kujundeid. • Lükib paelale, traadile, lõngale auguga esemeid. • Rebib ja lõikab paberist ribasid ja kujundeid ning kleebib need sõltuvalt töö olemusest. • Valib meelepärased meisterdamisvahendid (looduslikku ja tehismaterjali, paberit jms) ning neid omavahel ühendades või materjale kombineerides loob oma töö. • Matkib täiskasvanu tegevust, lihtsama mänguasja valmistamisel. • Voldib paberi pooleks, neljaks.
5-6-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Murrab paberi pooleks ning lõikab kääridega etteantud joont mööda. • Rebib ja lõikab paberist ribasid ja kujundeid ning kleebib need sõltuvalt töö olemusest. • Valib meelepärased meisterdamisvahendid (looduslikku ja tehismaterjali, paberit jms) ning neid omavahel ühendades või materjale kombineerides loob oma töö.
6-7-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest. ❖ Lõikab kääridega kujundeid (jälgib joont). ❖ Voldib ettenäitamise järgi etapiliselt kaasa, tehes lihtsamaid objekte.
KUNSTITEOSTE VAATLEMINE, VESTLUSED KUNSTITEOSTEST, KUNSTIST	
3-4-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Vaatleb pilte, näidistoid ja raamatute illustratsioone ning vastab küsimustele.
4-5-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Näitab teistele oma tööd kui kunstiteost ja räägib sellest. • Jutustab küsimuste toel, mida ta on oma töödes kujutanud. • Vaatleb pilte, näidistoid ja raamatute illustratsioone ning vastab küsimustele.
5-6-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Jutustab küsimuste toel, mida ta on oma töödes kujutanud, ning nimetab, mis materjale ta on oma töös kasutanud. • Vaatleb pilte, näidistoid ja raamatuillustratsioone ning esitab nende kohta küsimusi ja avaldab arvamust.

	<ul style="list-style-type: none"> • Suhtub heasoovlikult kaaslaste töödesse.
6-7-aastane laps	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu. • Fantaseerib ja jutustab teose juurde ka loo - mis pildil toimub.